

INSTRUKCJA TWORZENIA I DZIAŁANIA HUFCA

Spis treści

I.	Postanowienia ogólne	3
II.	Tworzenie hufca	3
III.	Organizacja Hufca	4
IV.	Organizacja pracy władz hufca	4
V.	Organizacja pracy komendanta i komendy hufca	5
VI.	Dokumentacja	7
VII.	Rozwiązanie hufca	8
VIII.	Obejmowanie i przekazywanie hufca	9
IX.	Załączniki:	9

I. Postanowienia ogólne

1. Niniejsza instrukcja określa: zasady tworzenia, działania i rozwiązywania hufca, w tym sposobu organizacji pracy komendy i komendanta hufca.
2. W przypadku konkretnego środowiska Główna Kwatera ZHP może dopuścić odstępstwo od postanowień niniejszej instrukcji.
3. Użyte w instrukcji określenia oznaczają:
 - 1) szef jednostki – osoba prowadząca jednostkę organizacyjną ZHP, tj. drużynowy, komendant bądź przewodniczący kręgu, przewodniczący harcerskiego klubu specjalnościowego, komendant szczechu bądź związku drużyn;
 - 2) Inspektor Ochrony Danych – funkcja związana z ochroną danych osobowych, wynikająca z przepisów państwowych. W ZHP IOD; są powoływani na szczeblu chorągwi i GK ZHP.

II. Tworzenie hufca

4. Hufiec jest terytorialną wspólnotą gromad, drużyn, kręgów i innych jednostek organizacyjnych.
5. Hufiec może być utworzony na wniosek co najmniej 15 instruktorów ZHP pełniących funkcje instruktorskie określone w Statucie ZHP, mających przynależność do jednostek działających na obszarze, którego dotyczy wniosek, lub deklarujących podjęcie funkcji instruktorskich w nowotworzonym hufcu.
6. Wniosek o utworzenie hufca składa się do komendy chorągwi właściwej terytorialnie dla obszaru, którego dotyczy wniosek.
7. O ile nie występują ważne argumenty przeciwne, zaleca się, by obszar hufca był spójny i pokrywał się z podziałem administracyjnym kraju i obejmował gminę, grupę gmin bądź powiat, z zastrzeżeniem postanowień p. 9. Obszary działalności hufców nie mogą się pokrywać.
8. W dużych aglomeracjach miejskich dopuszcza się funkcjonowanie kilku hufców na obszarze jednej gminy. W takich sytuacjach zaleca się, by obszar działania hufca pokrywał się ze strukturą dzielnic lub osiedli.
9. W uzasadnionych przypadkach jednostka wymieniona w p. 4 może należeć do innego hufca niż wskazuje na to miejsce jej działania. Przypadek taki wymaga zgody komendy chorągwi, do której należą oba hufce, lub Głównej Kwatery ZHP, jeśli należą one do różnych chorągwi; zgoda taka udzielana jest po zasięgnięciu opinii obu zainteresowanych hufców, zaś jeśli należą one do różnych chorągwi – także opinii komend obu chorągwi. Opinie wydawane są w formie uchwał właściwych komend.
10. Komenda chorągwi może w formie uchwały wydać zgodę na utworzenie hufca, jeśli na obszarze, na którym utworzony ma być hufiec, spełnione są łącznie następujące warunki:
 - 1) działa co najmniej 10 podstawowych jednostek organizacyjnych określonych w Statucie ZHP, obejmujących wszystkie grupy metodyczne (zuchy, harcerzy, harcerzy starszych, wędrowników) i wyrażających wolę przynależności do nowo tworzonego hufca,
 - 2) działa co najmniej 15 instruktorów przygotowanych do realizacji zadań statutowych hufca, zgodnie z obowiązującymi instrukcjami dotyczącymi pracy z kadrą w ZHP,
 - 3) jest gwarancja pozyskania lokalu na siedzibę władz hufca, w tym możliwość organizacji miejsca spotkań instruktorskich.
11. Wniosek, o którym mowa w p. 5, powinien:
 - 1) uzasadniać potrzebę utworzenia hufca,
 - 2) zawierać projekt strategii rozwoju hufca na okres co najmniej jednej kadencji,

- 3) określać możliwości realizacji zadań statutowych hufca, a w szczególności wykazywać odpowiednie zasoby kadry instruktorskiej,
 - 4) wskazywać osobę kontaktową dla celów procedury tworzenia hufca;
 - 5) wskazywać na spełnienie warunków, o których mowa w p. 10.
12. Wniosek, o którym mowa w p. 5, powinien być rozpatrzony przez komendę chorągwi w terminie do 2 miesięcy od daty jego złożenia. W tym okresie komenda chorągwi dokonuje dokładnej analizy wniosku, zasięga opinii hufców, z terenu których powstałby proponowany nowy hufiec, a w miarę potrzeby może także prosić wnioskodawców o przedstawienie dodatkowych informacji oraz niezbędnych dokumentów.
13. Na podstawie analizy wniosku i uzyskanych informacji komenda chorągwi może:
- 1) wyrazić, w formie uchwały, zgodę na utworzenie hufca, wyznaczyć jego obszar działania i siedzibę, zwołać zjazd nowo utworzonego hufca oraz ustalić listę osób uprawnionych do udziału w zjeździe hufca z głosem decydującym,
 - 2) oddalić wniosek, również w formie uchwały, przedstawiając wnioskodawcom pisemne uzasadnienie takiej decyzji.
14. Od uchwały komendy chorągwi, o której mowa w p. 13 pkt 2) wnioskodawcom przysługuje prawo wniesienia odwołania do Głównej Kwatery ZHP, za pośrednictwem komendy chorągwi, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wnioskodawcom tej uchwały. Po wniesieniu odwołania komenda chorągwi przekazuje niezwłocznie Głównej Kwaterze ZHP odwołanie wraz z wszelkimi dokumentami dotyczącymi danej sprawy. Od decyzji Głównej Kwatery ZHP w przedmiocie rozpoznania odwołania dalsze odwołanie nie przysługuje.

III. Organizacja Hufca

- 15. Warunki określone w p. 10 muszą być spełnione przez cały okres działania hufca.
- 16. Hufiec tworzy warunki do działania funkcjonujących w nim jednostek organizacyjnych.
- 17. Na terenie hufca mogą działać szczepy i związki drużyn.
- 18. Hufiec może mieć nazwę, imię i sztandar. Tryb przyznawania nazwy, imienia i sztandaru określają odrębne przepisy.
- 19. Siedziba komendy hufca powinna być oznakowana zgodnie z wymogami *Katalogu Identyfikacji wizualnej ZHP*.
- 20. Hufiec może być jednostką samobilansującą się chorągwi.
- 21. Hufiec prowadzi na bieżąco stronę internetową będącą jednym z podstawowych kanałów komunikacji kadry i środowisk hufca. Strona musi spełniać określone w odrębnych przepisach minima.

IV. Organizacja pracy władz hufca

- 22. W posiedzeniach komendy hufca mogą brać udział z głosem doradczym członkowie komisji rewizyjnej hufca.
- 23. W posiedzeniach komisji rewizyjnej hufca mogą brać udział z głosem doradczym członkowie komendy hufca.
- 24. Decyzje komendanta hufca, przewodniczących poszczególnych władz kolegialnych hufca w sytuacjach ujętych w ich regulaminach, a także działających łącznie komendanta i skarbnika są podejmowane w formie decyzji.

25. Decyzje poszczególnych władz kolegialnych hufca są podejmowane w formie uchwał i przyjmowane w głosowaniu zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania. Przy obliczaniu zwykłej większości głosów uwzględnia się tylko głosy oddane za i przeciw uchwale.
26. Uchwały władz kolegialnych hufca z wyjątkiem zjazdu hufca mogą także być podejmowane w trybie obiegowym. Postanowienia p. 25 stosuje się wówczas odpowiednio. Szczegóły stosowania trybu obiegowego określa dana władza w przyjętym przez siebie regulaminie pracy.
27. W przypadku podejmowania przez kolegialne władze hufca decyzji w trybie obiegowym, władze te umożliwiają pozostałym władzom hufca możliwość uczestnictwa w dyskusji i obserwowania procesu decyzyjnego. W takiej sytuacji postanowienia p. 22 i 23 stosuje się odpowiednio.
28. Informacja o przyjętych uchwałach komendy hufca ogłaszana jest w rozkazie komendanta hufca. Uchwała stanowi wówczas załącznik do rozkazu.
29. Decyzje i uchwały pozostałych władz hufca ogłaszane są w rozkazie komendanta hufca na wniosek danej władzy lub w wyniku decyzji komendanta hufca. Odpowiednia uchwała stanowi wówczas załącznik do rozkazu.
30. Decyzje i uchwały władz hufca oraz rozkazy komendanta hufca publikowane są niezwłocznie w witrynie hufca w systemie ZHP Microsoft 365. Szefowie jednostek i instruktorzy hufca są każdorazowo informowani o opublikowaniu rozkazu komendanta hufca, np. przez rozesłanie rozkazu służbową pocztą elektroniczną lub rozesłanie powiadomienia o fakcie publikacji w witrynie hufca w systemie Microsoft 365 wykorzystywanym przez ZHP.
31. Decyzje i uchwały władz hufca są przekazywane w formie pisemnej do biura hufca, gdzie są udostępniane władzom hufca, a także kadrze hufca z zastrzeżeniem postanowień p. 33 ppkt 2). Przekazywane dokumenty winny być podpisane zgodnie z wymogami Instrukcji kancelaryjno-archiwalnej ZHP.
32. Komendant hufca lub komenda hufca mogą wyłączyć z obowiązku publikacji całość lub część swojej decyzji zawierającą:
 - 1) dane osobowe,
 - 2) informacje stanowiące w myśl przepisów prawa powszechnego „tajemnicę przedsiębiorstwa” ZHP lub podmiotów od niego zależnych.
33. W przypadku opisanym w p. 32:
 - 1) informacja taka, odpowiednio, nie podlega wówczas publikacji w sposób określony w p. 30 lub nie jest załączana do rozkazu w myśl postanowień p. 29 lub 30.
 - 2) należy określić zasady dostępu kadry hufca do ww. informacji, przy czym w każdym przypadku dostęp na żądanie muszą mieć co najmniej: komisja rewizyjna hufca, komendant chorągwi i komenda chorągwi. W szczególności informacja taka może być udostępniana kadrze hufca w formie elektronicznej z wykorzystaniem kontroli dostępu (np. logowania się do zastrzeżonej części serwisu WWW).

V. Organizacja pracy komendanta i komendy hufca

34. W skład komendy hufca wchodzi co najmniej 3 osoby, w tym: komendant hufca, skarbnik i osoba odpowiedzialna za program i pracę z kadrą. Jeśli komenda hufca liczy więcej niż 3 osoby, odpowiedzialność za program i pracę z kadrą można rozdzielić między dwie osoby.
35. Zalecane jest, by komendant hufca był instruktorem w stopniu co najmniej podharcmistra lub możliwie szybko zdobył ten stopień.

36. Komenda hufca pracuje na podstawie przyjętego przez siebie regulaminu pracy komendy i komendanta hufca, który w sposób szczegółowy określa:
- 1) organizację wewnętrzną komendy hufca,
 - 2) podział zadań pomiędzy członków komendy,
 - 3) tryb pracy komendy hufca,
 - 4) zadania i organizację pracy zespołów hufca.
37. Regulamin pracy komendy i komendanta hufca jest przyjmowany uchwałą komendy hufca.
38. Komenda hufca tworzy warunki do działania pozostałych władz hufca, w tym zapewnia im możliwość publikowania decyzji i innych informacji na stronie WWW hufca, w witrynie hufca w systemie Microsoft 365 wykorzystywanym przez ZHP i w innych stosowanych w hufcu kanałach komunikacji.
39. Komenda hufca odpowiada za to, by jej statutowe zadania były realizowane w stosunku do kadry i środowisk hufca. W tym celu komenda hufca realizuje swe zadania bezpośrednio lub za pośrednictwem mianowanych w tym celu instruktorów lub zespołów instruktorskich.
40. Komenda hufca może także zapewnić realizację swych statutowych zadań przez zapewnienie kadrze i środowiskom hufca dostępu do działań zespołów, chorągwiowych lub centralnych.
41. Komenda hufca określa zadania i zakres kompetencji instruktorów i zespołów wskazanych w p. 39, o ile nie są one określone w odrębnych przepisach, zaś komendant hufca mianuje i odwołuje tych instruktorów oraz członków tych zespołów. Decyzje te są ogłaszane w rozkazie komendanta hufca.
42. Zaleca się, by hufcowe zespoły instruktorskie były kierowane przez instruktorów przygotowanych do pełnienia tych funkcji w stopniu co najmniej podharcmistra lub członków ZHP posiadających właściwe miano kadry wspierającej.
43. Hufiec prowadzi pracę z kadrą zgodnie z postanowieniami Systemu pracy z kadrą w ZHP. Zapewnia kadrze możliwość zdobywania stopni instruktorskich w myśl zapisów Systemu Stopni Instruktorskich oraz możliwość kształcenia zgodnie z instrukcją Kształcenie Kadry w ZHP.
44. Hufiec planuje swoją pracę w trybie rocznym, przyjmując plan pracy hufca obejmujący działania zapewniające realizację wszystkich zadań hufca wynikających ze Statutu ZHP oraz innych dokumentów wewnętrznych. Plan pracy hufca jest tworzony w drodze uzgodnienia między wszystkimi zespołami lub instruktorami hufca odpowiedzialnymi za działania wskazane w p. 44, w tym w szczególności: zespołem/instruktorom programowym, namiestnictwami, zespołem kadry kształcącej, komisją stopni instruktorskich. Opracowanie planu koordynuje wskazany przez komendę hufca jej członek.
45. Zwyczajny zarząd majątkiem będącym we władaniu hufca sprawują komendant i skarbnik chorągwi lub na podstawie udzielonego przez nich pełnomocnictwa, komendant i skarbnik hufca lub inne upoważnione osoby, przy czym w każdym przypadku wymagane jest wspólne działanie dwóch upoważnionych osób. Zasady udzielania pełnomocnictw określają odrębne przepisy.
46. Na wniosek jednostki działającej w hufcu (gromady, drużyny, kręgu, szczepu, związku drużyn, klubu specjalnościowego) osoby wskazane w p. 45 zakładają rachunek bankowy lub subkonto w rachunku bankowym jednostki nadrzędnej przeznaczone do przechowywania środków pozyskanych lub wypracowanych przez jednostkę. Koszty funkcjonowania takiego rachunku lub subkonta ponosi jednostka wnioskująca, zaś właścicielem ww. rachunku lub subkonta pozostaje chorągiew.
47. W przypadku nieprzewidywalnych zdarzeń (np. klęski żywiołowe) komendant hufca może wezwać wędrowników i kadrę hufca do pełnienia służby. Działania prowadzone w odpowiedzi na takie wezwanie nie podlegają regulacjom dotyczącym śródrocznych działań drużyn, w tym biwaków; szczegóły organizacji tych działań określa komendant hufca.

VI. Dokumentacja

48. W hufcu prowadzona jest następująca dokumentacja:

- 1) obowiązujące uchwały zjazdów hufca;
- 2) sprawozdania władz hufca z poprzedniej kadencji;
- 3) dokumentacja komisji rewizyjnej hufca;
- 4) dokumentacja sądu harcerskiego hufca (o ile zjazd hufca dokonał jego wyboru);
- 5) dokumentacja pracy komendy hufca: protokoły z posiedzeń, podjęte uchwały;
- 6) plany pracy hufca, w tym plany kształcenia;
- 7) rozkazy komendanta hufca;
- 8) protokoły przekazania hufca;
- 9) dokumentacja działań podejmowanych w hufcu:
- 10) pracy hufcowej komisji stopni instruktorskich – według wymogów SSI,
- 11) działalności dotyczącej kształcenia – według wymogów regulaminu Kształcenie kadry w ZHP,
- 12) namiestnictw, innych zespołów instruktorskich hufca i pojedynczych instruktorów powołanych do wypełniania wskazanych zadań komendy hufca zgodnie z dokumentem określającym wsparcie metodyczne i programowe kadry w ZHP;
- 13) dokumentacja jednostek organizacyjnych hufca: plany pracy gromad, drużyn, kręgów, szczepów, związków drużyn, klubów specjalnościowych;
- 14) rejestr muzealiów (sztandarów, kronik i innych przedmiotów posiadających wartość historyczną), w tym wypożyczonych do izb pamięci i muzeów;
- 15) dokumentacja finansowo-gospodarcza, w tym dokumenty inwentaryzacyjne (księgi inwentarzowe, dokumenty inwentaryzacji hufca);
- 16) dokumentacja biura prowadzona według odrębnych przepisów;
- 17) rejestr delegacji służbowych;
- 18) deklaracje i zobowiązania do prowadzenia jednostek, ewentualnie również deklaracje opiekunów gromad/drużyn;
- 19) deklaracje członkowskie osób z przydziałem do hufca i jego jednostek organizacyjnych;
- 20) umowy o pełnienie funkcji z kadrą hufca;
- 21) dokumentacja dotycząca RODO.

49. Decyzje władz hufca (rozkazy komendanta hufca, uchwały komendy hufca, decyzje komendanta hufca, decyzje komendanta i skarbnika hufca, uchwały komisji rewizyjnej hufca, uchwały sądu harcerskiego hufca) przekazywane są do komendy chorągwi w formie pisemnej, po podpisaniu zgodnie z wymogami osobnych przepisów, w terminach określonych przez komendę chorągwi. Dokumentacja zjazdu hufca, w tym uchwały zjazdu hufca, przekazywana jest do komendy chorągwi w terminie 7 dni od zakończenia obrad zjazdu.

50. Częścią dokumentacji hufca są zapisy w systemie ewidencyjnym ZHP „Tipi”.

51. Dokumentację opisaną w p. 49 przechowuje się:
a) w przypadku dokumentów w formie papierowej – w siedzibie hufca;
b) w przypadku dokumentów istniejących wyłącznie w formie elektronicznej – w systemie Microsoft 365 wykorzystywanym przez ZHP w sposób zapewniający ich trwałość.

52. Dokumentacja podlega archiwizacji na podstawie odrębnych przepisów.

53. Zapisy w systemie ewidencyjnym ZHP „Tipi” prowadzi administrator lokalny systemu ewidencyjnego, którym jest komendant hufca lub inna osoba, którą komendant hufca mianuje.

54. Administrator lokalny systemu ewidencyjnego ZHP „Tipi” nadaje szefom jednostek działających w hufcu uprawnienia administracyjne w systemie ewidencyjnym ZHP „Tipi” do kierowanych przez nich jednostek.
55. Administrator lokalny systemu ewidencyjnego ZHP „Tipi” jest odpowiedzialny za przeszkolenie wszystkich szefów jednostek działających w hufcu w zakresie korzystania z systemu ewidencyjnego ZHP „Tipi”.

VII. Rozwiązanie hufca

56. W uzasadnionych przypadkach i na czas określony nieprzekraczający 24 miesięcy komenda chorągwi może, podejmując stosowną uchwałę, wyrazić zgodę na funkcjonowanie hufca zrzeszającego mniejszą liczbę instruktorów lub podstawowych jednostek organizacyjnych niż określono w p. 10, pod warunkiem przyjęcia planu naprawczego przez zjazd lub komendę hufca. Termin 24 miesięcy liczony jest od podjęcia stosownej uchwały komendy chorągwi.
57. Komenda chorągwi może podjąć uchwałę o rozwiązaniu hufca:
- 1) na wniosek kadry hufca wyrażony w formie uchwały zjazdu hufca,
 - 2) z własnej inicjatywy, po uprzednim dokonaniu oceny działalności hufca i przeprowadzeniu konsultacji w środowisku hufca.
58. Przyczyną rozwiązania hufca może być w szczególności:
- 1) zmniejszenie liczby działających w nim jednostek organizacyjnych poniżej liczby wymaganej dla utworzenia hufca,
 - 2) zaniechanie prowadzenia przez hufiec działalności,
 - 3) brak w hufcu wymaganych Statutem ZHP władz w połączeniu z brakiem warunków do ich wyłonienia w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy,
 - 4) niezrealizowanie w zadeklarowanym terminie przyjętego programu naprawczego, o którym mowa w p. 57.
59. W uchwale o rozwiązaniu hufca komenda chorągwi decyduje także o przeznaczeniu składników majątku ZHP, z których korzysta rozwiązywany hufiec, kierując się zasadą, że powinien on być przekazany jednostce (jednostkom), do której (których) zostały przyłączone jednostki organizacyjne rozwiązanego hufca.
60. Uchwała o rozwiązaniu hufca musi zawierać uzasadnienie.
61. Uchwałę komendy chorągwi o rozwiązaniu hufca komendant chorągwi ogłasza w rozkazie, określając jednocześnie zmiany przydziałów służbowych osób mających przydział do rozwiązywanego hufca, przynależność jednostek organizacyjnych hufca i powołując pełnomocnika ds. likwidacji hufca.
62. W miejsce rozwiązanego hufca może zostać utworzony związek drużyn lub szczebel działający w innym hufcu, o ile spełnione są odpowiednie wymagania.
63. Dokumentację rozwiązanego hufca ustępujący komendant hufca przekazuje protokolarnie do komendy chorągwi.
64. Od uchwały komendy chorągwi w sprawie rozwiązania hufca przysługuje prawo odwołania do Głównej Kwatery ZHP, za pośrednictwem komendy chorągwi, w terminie 14 dni od dnia opublikowania rozkazu komendanta chorągwi zawierającego informację o ww. uchwale. Prawo złożenia odwołania przysługuje władzom rozwiązanego hufca bądź grupie min. 10 instruktorów z przydziałem do rozwiązanego hufca. Po wniesieniu odwołania komenda chorągwi przekazuje niezwłocznie Głównej Kwaterze ZHP odwołanie wraz z wszelkimi dokumentami dotyczącymi danej sprawy. Od decyzji Głównej Kwatery ZHP w przedmiocie rozpoznania odwołania dalsze odwołanie nie przysługuje.

VIII. Obejmowanie i przekazywanie hufca

65. Objęcie funkcji komendanta i komendy hufca następuje z chwilą wyboru przez zjazd hufca.
66. W terminie 14 dni od zakończenia zjazdu hufca, ustępujący komendant i skarbnik hufca:
 - 1) przekazują nowo wybranym: komendantowi i skarbnikowi hufca:
 - a) pełną dokumentację hufca wymienioną w p. 49,
 - b) składniki majątku ZHP będące w użytkowaniu przez hufiec,
 - c) pieczęcie hufca,
 - d) informację dotyczącą umów i innych zobowiązań i wierzytelności hufca,
 - e) ważne informacje dotyczące działalności hufca, w tym informacje na temat współpracy z władzami samorządowymi i innymi partnerami hufca.
 - 2) składają w komendzie chorągwi rozliczenie finansowe hufca obejmujące okres do dnia przekazania hufca; za zgodą nowo wybranych: komendanta i skarbnika dopuszcza się złożenie ww. rozliczenia za okres do końca miesiąca kalendarzowego poprzedzającego dzień przekazania hufca lub następującego po nim.
67. Za zgodą komendy chorągwi termin określony w p. 67 może zostać jednorazowo wydłużony, najdalej o kolejne 14 dni.
68. Przekazanie składników majątku będących w użytkowaniu hufca odbywa się protokolarnie w obecności przedstawiciela komendy chorągwi.
69. W przypadku niemożności przekazania hufca zgodnie z postanowieniami p. 67-68, protokół przekazania sporządza pełnomocnik komendanta chorągwi w obecności komisji rewizyjnej hufca.
70. Wzór protokołu przekazania hufca stanowi załącznik nr 2 do niniejszych zasad.

IX. Załączniki:

1. Układ treści w rozkazie komendanta hufca
2. Protokół przekazania hufca